

zpra vodaj 42. Jiráskova Hronova

MIMOŘÁDNÉ VYDÁNÍ - ČERVENEC 1972 - ČÍSLO 2

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO DIVADLA - 72

Klást stále otázku, jak celková skladba programu Jiráskových Hronovů i obsah jeho pracovní části přispívá současné socialistické kulturní politice, je nezbytné a nutné. Významná tradice přehlídky k tomu vybízí na prvním místě. I když je Jiráskův Hronov výsledkem soutěže, platí v ní kulturně politická hlediska hlavně měrou vedle hledisek uměleckých. V povědomí širokých vrstev občanů naší republiky je právě Hronov tou společensko-kulturní vizítkou usilování amatérského divadla.

Musíme si stále znovu a znovu uvědomovat, že nejde o interní otázku amatérského divadla. Nechceme, aby-

JIRÁSKŮV HRONOV SOUČÁST SOCIALISTICKÉ KULTURY

Václav Vavroušek, předseda přípravného výboru 42. Jiráskova Hronova

chom se vraceli do dob předem připravovaných a zadaných inscenací, nechceme násilně prosazovat ty hry, které jsou neúměrně silám souboru. Musíme však trvat na tom, že každá uváděná hra musí jasně a nekompromisně tlumočit stanovisko souboru k současným potřebám socialistické společnosti a naplňovat socialistické poslání amatérského divadla.

Toto pojetí Jiráskových Hronovů i do budoucna chceme věcně a tvořivě naplňovat. Je to úkol, který těsně souvisí se závěry 14. sjezdu KSČ, které se týkají kultury a kulturně výchovné práce. V náplni přehlídky umožníme i dalším oborům zájmové umělecké činnosti podílet se na celkovém vyznění přehlídky. Jde nám i o rozvoj forem agitace, o širší poznání problematiky místa i kraje, kde se přehlídka koná. Její každoroční velká návštěva ochotníků i občanů z města a okolí zavazuje ke komplexnímu uplatňování forem kulturně výchovné práce. Příklad Zdeňka Nejedlého, Františka Kubra, Klementiny Rektorisové, kteří viděli správně v

kových Hronovů, dovedli promluvit pro myšlenky současné stranické a státní kulturní politiky nejen slovem, ale jasným principiálním činem. V tomto duchu je před dalšími ročníky jasná a pevná perspektiva.

Opakuji proto: může být dnes nad Jiráskou spisovatele časovějšího, chcete-li modernějšího? Nepotřebujeme i dnes člověka, především věci oddaného a z lásky pracujícího a razícího si cestu vpřed, ať jsou překážky jakékoliv? Není to hlas, který zní dnes stále a stále ze všech stran? Pracovat musíme, pracovat a zase pracovat. Ale co je slovo politikovo proti slovu umělcovu? Jirásek jako umělec nevolá, nenapomíná, ale staví

Jiráskově Hronovu velkou příležitost k prosazení politicky a umělecky jasného divadla ve spojení s širokými masami lidu, platí i dnes. Chceme ho postupně naplňovat, přes všechny obtíže, které se ještě vyskytují.

Věříme, spolu s vámi, že letošní rok bude dobrým navázáním na ty ročníky, kdy amatérské divadlo a všichni organizátoři Jirá-

lidem před oči člověka pro lid a národ pracujícího, a ukazuje samým dějem závažnost i krásu práce, jako zase i odporčnost nepráce, lenosti, zbytečnosti na světě člověka, jako i toho, kdo se dá žít jen prací jiných. A proto: může být dnes spisovatele pro nás časovějšího, více dávajícího?

ZDENĚK NEJEDLÝ

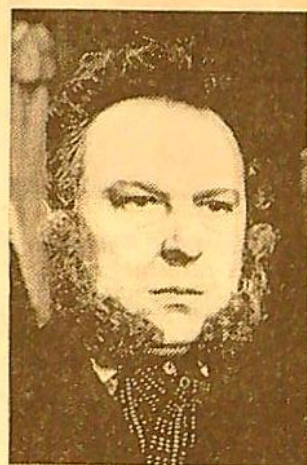
ve studii o Aloisu Jiráskovi

Česko-polské kulturní styky v našem kraji

Východočeský kraj založil spolu s polským vojvodstvím ve Vratislavi bohatou kulturní družbu, která v roce 1971 a letos přinesla řadu konkrétních forem spolupráce a výměny zkušeností. Krajské kulturní středisko vydalo práci V. Vavrouška Poznatky z kulturních styků s polskými kulturními zařízeními. Uskutečnily se vzájemné výměny soutěžních tanečních párů ve Vratislavi i v Hradci Králové, na podzim bude uspořádána výstava výtvarných děl našich i polských amatérů. Podobné vztahy v kulturní výměně programů jsou v oboru amatérského filmu, hudby i dalších forem kulturně výchovné práce. Zkušenosti z polské názorné agitace, výstavby kulturních zařízení jsou právě teď silným podnětem pro plnění úkolů kulturní práce u nás. Pro polskou stranu hraje zase naše zájmová umělecká činnost a její organizace závažnou roli v získávání zkušeností.

Na letošní říjnové národní přehlídce vesnických souborů ve Vysokém nad Jizerou se počítá s vystoupením polského amatérského souboru, který bude v tyto dny vybrán na jednom z pol-

ských festivalů lidové umělecké tvořivosti. Amatérské divadlo tedy letos také zasáhne svým podílem do formování vzájemně užitečných česko-polských kulturních vztahů.

Snímek z choceňské inscenace hry Maxima Gorkého Vassa Železnová.

V polském Dzierżonowě se konají každoročně pravidelné festivaly zájmové umělecké tvořivosti. Na snímku koncert dechové hudby na festivalu dechovek v r. 1969.

KONFRONTACE FESTIVALŮ KRNOV - TÁBOR - JABLONEC N. NIS.

Mezikrajové přehlídky tvoří vzhledy soutěžní představení Hronova a představují v českých zemích širší konfrontaci postupů a dramaturgicko-režijních pohledů na práci nejlepších souborů. Je to pochopitelně výběr, protože při jednorázném cyklu soutěže nelze v krajích zahrnout do konečného hodnocení všechny soubory, protože termín pro ukončení soutěže v krajích je velmi časný (letos 31. března). Při letním pohledu na repertoár uváděných her lze shodně s porotou konstatovat, že současné hry jsou v menšině, nejvíce převládá klasika.

Daleko nejpálčivějším problémem je malá režijní vynalézavost, objevnost a tím zůstane řada hodnotných textů, měřeno hlediskem společenského dopadu, značně nevyužita.

V předváděné klasice dominovali Gorkij, Ostrovskij, Čapek, Klicpera, Klicperovské výročí oživilo zájem o inscenování jeho veseloher, ale i zde se ukazuje, že má-

Na letošním Klicperově Chlumci úspěšně vystoupil soubor ZK Sigma Olomouc, který uvedl Nestroyovu komedii Zenit se nebo milovat. Představení dosáhlo diváckého ohlasu pro dobré postížení typů komedie a funkční rozvedení situačního humoru hry. V chlumcké divácké anketě patřilo toto představení k nejlepším inscenacím. Snímek z představení zachycuje dva hlavní představitele.

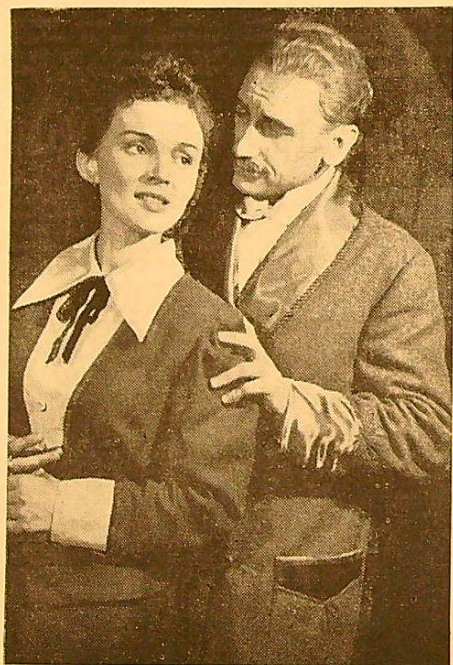
V roce 1956 zaujala hronovské diváky inscenace souboru OB Radnice, který nastudoval Ibsenovu Noru. Připomínáme ji snímek Karla Mince.

lokterý soubor stačí na citlivé a při tom moderní zvládnutí jeho komedií. Představení souboru z Králup n. Vlt., který uvedl na zahájení Klicperova Chlumce Hadrlána z Římsů, nás o tom dostatečně přesvědčilo; pouhopouhé odehrání příběhu komedie rozhodně nestačí. Tento problém je typický pro řadu dalších inscenací v komediálním žánru, které pak zůstanou omezeny jen na několik slovních vtipů nebo směšných gest. Porota, která byla na všech přehlídkách, mohla konstatovat, že až na výjimky, šlo o poctivě režijní práce s větší či menší mírou zkušeností. Kladně přijala svatavskou inscenaci právě v růstu hereckých sil souboru, ocenila např. v novoměstském souboru vzácnou schopnost a vímavost pro konverzační žánr. Přínosem přehlídek je také větší zastoupení mladých lidí jako herců i režisérů v souborech. Příkladem je českobudějovická inscenace Klicperovy komedie Každý něco pro vlast. Mladí přinášejí do práce neotřelé postupy, hodnotí předlohu svými očima, dává

ji přes všechny své technické i praktické ne zkušenosti, v účinném a strhujícím tvaru. Všechny snahy napodobit vnější efekt profesionálního divadla, cesta po povrchu ve výkladu a v pojetí postav vedou k ztrnulému a velmi šedivému představení. Tento typ představení např. inscenace hry V. Sardoua Madame sans Gens a jiné.

Všechny mezikrajové přehlídky proběhly za dobrého zájmu publika, na základě tradice, která má, zejména v Krnově, pevné zázemí organizátorů i patronů přehlídky.

Mezikrajové srovnávání mluví však také o jednom: jak je věnována ze strany metodických profesionálních orgánů péče dalšímu růstu představení, nakořl je důsledná příprava nejlepších souborů a volba jejich repertoáru. Při celkovém výčtu titulů nemůžeme pominout fakt, že repertoár jako celek — až na výjimky — postrádal adresnější společenské poslání — dramaturgická nezávažnost již předem prozrazuje malé úsilí výrazněji promluvit z jeviště uváděnou inscenací. Nad tímto faktem je třeba přemýšlet, protože pro každou tvorbu a pro amatérské divadlo je kontakt s neaktuálnějšími potřebami doby věci základní.

CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKA ČESKOSLOVENSKÉHO AMATÉRSKÉHO DIVADLA

4. 8. PÁTEK	Alois Jirásek: <i>Mimo přehlídku</i> Patronát: JZD Turov, Tepna 06, Vč. dřevařské závody Hronov	Dům kultury ROH Závodů Vítězného února v Hradci Králové LUCERNA
5. 8. SOBOTA	Maxim Gorkij: <i>Drama</i> Patronát: Stavostroj, Nové Město nad Metují	Malé divadlo ZK ROH Severočeských tukových závodů v Ústí nad Labem Vassa Železnovová
6. 8. NEDĚLE	Osvald Zahradník: <i>Současná hra</i> Patronát: Tepna 07, ZK MAJ Hronov	Divadelní soubor Hvězdoslav při Stálé scéně Spišská Nová Ves SÓLO PRO BICÍ (hodiny)
7. 8. PONDĚLÍ	V. K. Klicpera: <i>Komedie</i> Patronát: Rubena Náchod	Divadlo pro 111 PKD České Budějovice Každý něco pro vlast
8. 8. ÚTERÝ	Jullus Barč - Ivan: <i>Drama</i> Patronát: Kovopol Police n. M.	soubor ZK ROH Chemických závodů J. Dimitrova, Bratislava DVA
9. 8. STŘEDA	Julius Zeyer: <i>Komedie</i> Patronát: JZD Velké Poříčí, JZD Žďárky	Divadelní soubor I. Závodního klubu ROH Škoda Plzeň Stará historie
10. 8. ČTVRTEK	Karel Čapek: <i>Drama</i> Patronát: Tepna 08, Tepna 09, Hronov	Závodní klub ROH PAL Magneton Kroměříž MATKA
11. 8. PÁTEK	(Slávie - 16.00 hod.) Béla Eläss: HRAČKY ČLOVĚKA - KUKA Patronát: ČKD Hronov	Tatabáňská hornická scéna Tatabanya (Maďarsko) (Jiráskovo divadlo - 20.00 hod.) Béla Eläss - Tibor László: JENÍČEK V ŘÍŠI POHÁDEK
12. 8. SOBOTA	Jullus Barč - Ivan: <i>Drama</i> Patronát: Tepna 10 Hronov	Divadelní soubor ÚK ROH Železničář Spišská Nová Ves MATKA

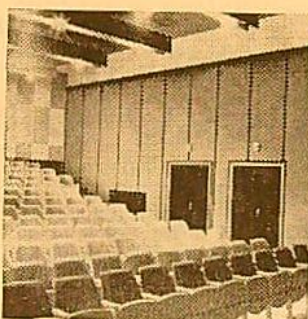
NON STOP Z PŘÍPRAV LETOŠNÍ PŘEHLÍDKY

FOTONOVINY - ve výkladech informační kanceláře v Hronově budou umístěny fotonoviny Krajského kulturního střediska v Hradci Králové. V jednotlivých rubrikách budou zachycovat denně průběh hronovské přehlídky a přinášet obrazové zpravodajství ze všech významných akcí Jiráskova Hronova. Fotograf se vypraví i do patronátních závodů i do hronovského okolí. Fotonoviny budou základem živé a pokud možno kompletní fotodokumentace letošního ročníku.

PRÁCE METODIKŮ okresních a krajských kulturních středisek bude letos přesně kontrolována z hlediska jejich účasti na volných tribunách a přednášce o V. K. Klicperovi. Bude to po zkušenostech minulých let nutné opatření, kdy právě mnoho profesionálních pracovníků ignorovalo pracovní program Jiráskova Hronova a neúčastnilo se těchto akcí, které bezesporu jsou kvalitní formou dalšího vzdělávání kulturních pracovníků.

AUTOREM VÝZDOBY města v průběhu přehlídky je mladý výtvarník Ivan Krejčí z Hronova, který je posluchačem Akademie výtvarných umění v Praze. Řešení hronovské výzdoby je náročným výtvarným problémem z hlediska architektonického řešení i z hlediska volby ústředních témat výzdoby.

V **MIMODIVADELNÍCH** PROGRAMECH, které se již staly tradiční součástí hronovského divadelního týdne budou vystupovat nejlepší kolektivy zájmové umělecké činnosti Východočeského kraje. Mezi pozvanými soubory je vedle dechových orchestrů Recitační studio OKS Svitavy s Kainarovými Rozhlásky, taneční soubor Hadař z Červeného Kostelce, soubor písní a tanců Český ráj z Jičína. Dvakrát se uskuteční u pomníku Aloise Jiráska přehlídka vítězů kraje v uměleckém přednesu. Návštěvníci také zhlédnou kolekci nejlepších amatérských filmů a soubor profesionálních dokumentárních filmů o Východočeském kraji. Je připraven i seriál diapozitivů Po stopách díla Aloise Jiráska, pořadatelé zařazují také oblíbenou módní přehlídku.

Sál širokoúhlého kina v Jedlové na Svitavsku, obce vyhodnocené v soutěži národních výborů.

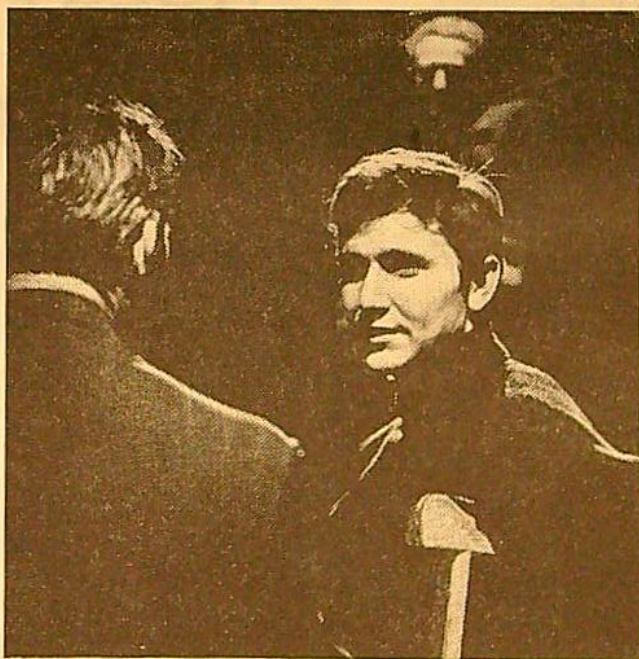
VÝSTAVA V. K. Klicper pod názvem Dílo V. K. Klicper v české divadelní tradici byla slavnostně otevřena v Chlumci nad Cidlinou 24. června. V první části zachycuje Klicperovo dílo i život na pozadí doby, ve které žil, v druhé části ukazuje některé amatérské a nejvýznamnější profesionální inscenace 20. století. Na Jiráskově Hronově bude výstava Krajského kulturního střediska instalována ve foyeru divadla.

KRUH PŘÁTEL JIRÁSKOVA HRONOVA připravuje do průběhu přehlídky řadu zajímavých akcí. Tradiční Oheň přátelství, soutěž ze znalostí Jiráskova díla, seznamovací společenský večer. Kruh vydal pro své členy rozmnžený Zpravodaj, ve kterém zaujmou vzpomínky na různé ročníky Jiráskových Hronovů, přehled činnosti Kruhu a zejména

vzpomínky na dílo Zdeňka Nejedlého a jeho vztah k Jiráskovým Hronovům.

INSCENACE JIRÁSKOVA DÍLA byla vybrána na základě krajské soutěže takto tematicky vymezené. Ve Východočeském kraji se přihlásilo devět souborů, do termínu sehrálo svá představení sedm souborů. Nejčastěji byla uváděna Lucerna (celkem tři soubory), dvakrát se hrála Vojnarka, pásmo z díla A. Jiráska pod názvem Ze starých časů, Otec atd. Celková úroveň ukázala, že Jirásek je pro amatéry stále složitým problémem a většina představení trpěla nedostatkem rytmu a nevyvážeností hereckých výkonů. Poměrná jednotná úroveň herecké práce a diskusní pokus o funkční úpravu Lucerny nakonec rozhodl ve prospěch královéhradecké inscenace.

Z inscenace sovětské hry Konstantina Simonova Čtvrtý.

Národní výbory v soutěži

V soutěži národních výborů Východočeského kraje k 50. výročí vzniku KSČ, která byla v prvním čtvrtletí tohoto roku vyhodnocena, platilo také hledisko o kvalitě kulturně výchovné, agitační práce i zájmové umělecké činnosti. Z řady měst a obcí, které se soutěže zúčastnily, získalo nejvyšší ocenění — Čestné uznání vlády ČSR — město Hořice, mezi oceněnými byla řada měst a vesnic, kde se hraje amatérské divadlo a právě jeho kvalitní repertoár a soustavná práce byly soutěžní skupinou vysoce vyzdvíženy. Např. v Heřma-

nově Městci v okrese Chrudim uvedli Karvašovu Půlnoční mši, v současné době studují Jiráskovu Lucernu. Jde především o mladý soubor, jehož kvality postupně rostou. Z vesnic je třeba uvést v soutěži oceněné Mázovice na okrese Jičín. Zajímavé je, že v souboru pracují i členové z dalších sloučených obcí. Z Jiráskova díla tu např. hráli M. D. Rettigovou a uvedli také málo hranou komedii Víkové-Kunětické Cop.

Dalo by se uvést ještě několik oceněných obcí, kde je amatérské divadlo trvalou součástí života místa a hraje zde závažnou společenskou roli. Důležité je však jedno, že práce amatérského divadla byla podrobena kritickému hodnocení právě při tak závažné soutěži jakou byla soutěž národních výborů k 50. výročí vzniku KSČ.

Zapište si do diáře

Přihlášky na vstupenky i ubytování zasílejte výhradně Závodnímu klubu Mistra Aloise Jiráska v Hronově, který je bude souborně vyřizovat. Své přihlášky pošlete pokud možno okamžitě.

Zpravodaj a další tiskové materiály 42. Jiráskova Hronova si můžete objednat

u Přípravného výboru 42. JH, který vám zajistí jejich dodávku poštou na složenku.

Volné diskusní tribuny se uskuteční v úterý a v pátek tj. 8. a 11. srpna a budou je řídit členové ústřední poroty.